

Planter

Podning af storfrugtet hassel på tyrkisk hassel

Er du interesseret i at etablere en økonomisk rentabel nøddeplantage på din jord, så er podning af storfrugtet hassel på tyrkisk hassel (*Corylus colurna*) måske en del af løsningen. Læs med her, hvis du vil vide mere om podningsprocessen.

Manual

Podning af storfrugtet hassel på tyrkisk hassel, kan godt have sine udfordringer i forhold til at få et godt anslag og stærk sammenvoksning. Her i projektet Local Nuts har vi på Pometet, Institut for Plante- og Miljøvidenskab fokuseret på at optimere og præcisere denne proces så man opnår et fornuftigt anslag og produktionen af podet hassel kan svare sig.

Udfordringen er blandt andet det meget kørkede barklag på tyrkisk hassel som besværlig gør podningen, en anden er pode tidspunkt og vandoptagelsen under sammenvoksningen. Vores fokus har været på:

- Hvilket pode snit fungerer bedst.
- Pode tidspunkt.
- Alderen på pode materialet.
- Grundstammer i mark eller container.

Grundstammer af *Corylus colurna* f.eks. 1+0 50-80 kan enten udplantes i mark eller pottes i container, i begge tilfælde anbefales det at klippe rødderne inden plantning. Planterne kan udplantes/pottes samme sæson som pode arbejdet forventes at foregå. Hvis der er knopper/blade som bryder på grundstammerne inden podning anbefales det ikke at fjerne dem, da de gavner sammenvoksningen senere i processen.

Podkviste bør klippes så tæt på årsskiftet som muligt, afhængig af temperatur i december og januar. De bør ikke klippes senere end 2. uge i januar da de ellers er kommet for meget i gang, og ikke holder sig friske til podningen. Årskud med så kort afstand imellem nodierne, og en tykkelse som passer til grundstammerne. Podekvistene pakkes i enten fugtigt avispapir eller lignende, vattex fungerer også glimrende og opbevares i en plastikpose, derefter placeres de på køl ved ca. 2-4 grader frost indtil podning. Der tjekkes løbende, og kan evt. sprøjtes med en mild atamon blanding.

Podning af storfrugtet hassel i mark:

Det har vist sig at det bedste resultat opnås ved podning i den sidste halvdel af maj/start juni måned, så er grundstammerne etableret og fordampningen for planterne er tilpas høj til at de ikke afstøder podekvisten grundet vandtryk i planten. Podekvistene tages op dagen før arbejdet for at akklimatisere, og ligges gerne i vandbad nogle timer op til arbejdet. Derefter er de klar til podningen, og pakkes så de ikke tørrer ud under arbejdet. Et kopulations snit også kaldet skrånsnit giver et godt og pænt resultat, og der skal gerne være kontant mellem kambierne hele vejen for at opnå den bedste sammenvoksning.

Man skal hellere undlade at skære for dybt i grundstammen, hvis podekvisten ikke er af samme tykkelse. Der skal gerne være 1-3 nodier på podekvisten, dette afhænger meget af kultivar/sort og materialet. Podehøjde må tilpasses efter dyrkningssystem men fra 60 cm og opefter.

Der bindes med podetape/buddytape man kan med fordel binde med podeelastik før påsætning af podetape. Det gør sammenvoksning mere stabil, men kræver muligvis at man senere på sæsonen løsner den manuelt. Podetape på spidsen af podekvisten er også nødvendigt for at holde på saftspændingen.

Blade og skud under podestedet lader man være, ved mindre det er skud vækst fra foregående år som fjernes der, resten fjernes først når podekvisten er begyndt at skyde og har fuldt udfoldede blade. Den bedste måde at fjerne skud under pode stedet er at rykke skudende af manuelt for at mindske nye skud, dette gøres med skudende er urteagtige. Der vandes ikke i sammenvoksnings perioden, ved mindre det er tørke så anbefales der vanding i korte intervaller.

Der renholdes under planter hele vækstsæsonen.

Der holdes løbende øje med vildskud under pode stedet, og fjernes løbende. Pode tape fjernes først sidst i august/start september hvis den ikke selv har løsnet sig når plantes har vokset. Beskæring startes først næste sæson og evt. grundstammer med manglende anslag kan podes igen der.

Podning af storfrugtet hassel i container:

Den mindste størrelse container/potte er 5 l. der vælges et vækstmedie med gode egenskaber i forhold til struktur/ ilt og vandholdnings evne. Den største udfordring ved at pode planterne i potte er at styre vandingen i sammen voksningsperioden, så planten ikke optager for meget vand og afstøder podekvisten. Derfor er det vigtigt med et godt drænende medie, og meget kontrolleret vanding strategi. Hvis der opbindes til stok, bør dette hellere ikke foregå før man ser podekvisten skyde og der er fuldt udfoldede blade, da den er ekstrem følsom i sammenvoksningen.

Det har vist sig at det bedste resultat opnås ved podning i den sidste halvdel af maj/start juni måned, så er grundstammerne etableret og fordampningen for planterne er tilpas høj til at de ikke afstøder podekvisten grundet vandtryk i planten. Podekvistene tages op dagen før arbejdet for at akklimatisere, og ligger gerne i vandbad nogle timer op til arbejdet. Derefter er de klar til podningen, og pakkes så de ikke tørrer ud under arbejdet. Et kopulations snit også kaldet skrånsnit giver et godt og pænt resultat, og der skal gerne være kontant mellem kambierne hele vejen for at opnå den bedste sammenvoksning. Hellere undlade at skære for dybt i grundstammen, hvis podekvisten ikke er af samme tykkelse. Der skal gerne være 1-3 nodier på podekvisten, dette afhænger meget af sort og materialet. Podehøjde må tilpasses efter dyrkningssystem men fra 60 cm og opefter.

Der bindes med podetape/buddytape man kan med fordel binde med podeelastik før påsætning af podetape. Det gør sammenvoksning mere stabil, men kræver muligvis at man senere på sæsonen løsner den manuelt. Podetape på spidsen af podekvisten er også nødvendigt for at holde på saftspændingen.

Blade og skud under pode stedet lader man være ved mindre det er skud vækst fra foregående år som fjernes der, resten fjernes først når podekvisten er begyndt at skyde og har fuldt udfoldede blade. Den bedste måde at fjerne skud under pode stedet er at rykke skudende af manuelt for at mindske nye skud, dette gøres med skudende er urteagtige.

Øvrige pode teknikker:

- Kilepodning har ikke vist et godt resultat med kan benyttes. Giver en meget grov sammenvoksning og chance for fugt i sammenvoksningen.
- Barkpodning kan anbefales ved ompodning på ældre planter gerne med 1-3 podekviste på.
- Sidepodning giver dårligt anslag især pga. barken på *Corylus colurna*.
- Chipbudding og okulation giver også dårligere anslag grundet barklaget.

Podning af valnødder og spise kastanjer:

Hotpipe er det mest optimale system i forhold til podning af især valnødder, da valnødder er langsomme til at danne kallus som skal sørge for podningen vokser sammen. Hotpipe systemet går ud på at der skal være et varmekabel som kun varmer på podestedet, resten af planten skal holdes køligt så knopperne ikke begynder at drive/udspringe, og derved bruger al energi på det i stedet for kallus dannelse.

Det udføres i vintermånederne hvor planterne er i dvale og man så kan styre sammenvoksningen med temperatur. Der er forskellige teknikker til hvordan man bygger sådan et system op, og en bog som kan anbefales til inspiration er *The Bench Grafters Handbook af Brian E. Humpfrey*.

På Pometet Institut for Plante- og Miljøvidenskab har vi valgt en bygge vores system i et tunnelhus uden varme. Vi har lavet en rende hvor der bliver lagt en halv rørskål/rørisolering, der fyldes lidt kokosfibre i skålen og varmekablet føres ind i en halvtomme vandslange, så det ikke bliver for intenst på podestedet. Derefter lægges kablet ned i skålen så podningerne kan lægges ovenpå og den sidste del af rørskålen lægges ovenpå, så podestedet er kapslet inde i røret. Derefter dækkes det hele af med kokosfibre så rødder og alt er dækket. Det holder på varmen, og der er lagt en temperaturføler ind som er koblet til varmekablet, så temperaturen kan indstilles til ca. 22 grader de næste 3 uger. Temperaturen i luften skal helst ikke overstige 10 grader hvis muligt.

Der tjekkes ugentligt om kallus dannelsen er påbegyndt, og efter 3 uger skulle den gerne være så langt fremme at planterne kan tages op. Det er vigtigt at planterne ikke udsættes for frost, da de i gang med vækst og vandtransport grundet varmen fra hotpipe systemet.

Man skal være meget forsigtig i håndteringen af planterne når de pakkes ud fra hotpipe systemet, så man ikke knækker i podningen eller brækker knopper af som er begyndt at svulme.

Der kan sagtens vælges andre materialer end kokos, såsom sphagnum, træspåner og lignende. Det skal bare være et medie som ikke bliver for tungt, og har en isolerende evne, og er nemt at fjerne når planterne skal pakkes ud igen. Der anbefales ikke podevoks omkring podestedet når man benytter hotpipe, men derimod podetape da det ikke risikere at smelte grundet varmekablet.

[Læs eller hent vejledning til podning af hassel](#)

Forfatter: Lasse Lose, Pometmester. Pometet, Institut for Plante- og Miljøvidenskab.

Emneord

Nicheafgrøder

Publiceret: 21. december 2022

Opdateret: 21. december 2022

Vil du vide mere?

Mette Damborg Hansen

Specialist in plant-based food

SEGES

meha@seges.dk

+45 6171 2063

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

